

Dátum: 2022. 05. 26. 12:45

Tárgy: 190106/2022 - Tájékoztatás

Feladó: MNB Ügyfélszolgálat <ugyfelszolgalat@mnk.hu>

Címzett: <zsolt.ruszin@fairconto.hu>

ÜGYFÉLKAPCSOLATI INFORMÁCIÓS KÖZPONT

Iktatószám: 190106-10/2022

Tisztelt Ruszin Zsolt!

A FairConto Zrt. (Társaság) munkavállalójaként a Magyar Nemzeti Banknak (MNB) és további címzetteknek is elküldött elektronikus megkeresésére (e-mail) az alábbiakról tájékoztatjuk.

Megkeresése szerint sérti a jogbiztonságot, hogy a bankok nem nyitnak minden számlanyitásra kötelezett személynek bankszámlát, pedig annak szükségességét az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (Art.) előírja az ÁFA-alanyok, illetve a jogi személyek számára. Álláspontja szerint a pénzmosás megelőzésével kapcsolatos szabályok elriasztják a bankokat a számlanyitástól. Véleménye szerint továbbá a bankok nem adnak "bizonyítékot" a számlanyitás elutasításával kapcsolatban, így a számlanyitásra kötelezettek nem tudják igazolni, hogy megkíséreltek bankszámlát nyitni. Az Ön által leírt ügyben az MNB, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) intézkedését tartja indokoltnak. Az álláspontja szerint Alaptörvény-ellenes szabályozás megszüntetése érdekében azt javasolja, hogy az MNB jelöljön ki egy olyan bankot, ahol a külföldi személyek bankszámlát tudnak nyitni.

A pénzügyi intézmények számlanyitási hajlandóságával kapcsolatban az alábbiakról tájékoztatjuk.

Tájékoztatjuk, hogy a hitelintézetek számára jogszabály a számlanyitásra és a számlavezetéshez kapcsolódó alapszolgáltatások biztosítására csak a fogyasztók (azaz önálló foglalkozásukon és gazdasági tevékenységükön kívül eső célok érdekében eljáró természetes személyek) vonatkozásában ír elő kötelezettséget az alapszámlához való hozzáférésről, az alapszámla jellemzőiről és díjazásáról szóló 262/2016. (VIII. 31.) Korm. rendeletben foglalt feltételrendszer szerint. **A gazdasági társaságokat érintően a hitelintézetek, illetve egyéb pénzügyi intézmények számára jogszabály nem ír elő szerződéskötési kötelezettséget pénzügyi szolgáltatások nyújtására.** A pénzügyi intézmények azon döntése, hogy mely gazdasági társasággal kötnek számlaszerződést, illetve mely gazdasági társaság részére vezetnek számlát, a pénzügyi intézmények üzleti döntési körébe tartozik. A megkeresésével érintett gazdasági társaságok számlanyitását érintően javasoljuk ezért, hogy **a gazdasági társaságok forduljanak közvetlenül az MNB felügyelete alá tartozó pénzügyi intézményekhez tájékoztatás-kéréssel.** Az MNB felügyelete alá tartozó pénzügyi intézményekkel, illetve azok tevékenységével kapcsolatban a MNB honlapján megtalálható Piaci szereplők keresése elnevezésű alkalmazás segítségével tájékozódhat: <https://www.mnb.hu/felugyelet/engedelyezes-es-intezmenyfelugyeles/piaci-szereplok-keresese>.

Tájékoztatjuk továbbá, hogy a pénzügyi intézmények az Általános Szerződési Feltételekben, illetve az adott pénzügyi szolgáltatásra, kiegészítő pénzügyi szolgáltatásra vonatkozó Üzletszabályzataikban rögzítik azon **esetköröket** is, hogy mely körülmények felmerülésekor **jogosultak, illetve kötelesek megtagadni az ügyfélkapcsolat létesítését, valamint a pénzforgalmi keretszerződés megkötését.** Ezen esetkörök **egy részét jogszabályok írják elő a szolgáltatók számára,** másrészt pedig a pénzügyi intézmények egyedi – üzletpolitikai és egyéb kockázati szempontokat is mérlegelő – döntésén múlik, hogy kivel kívánnak üzleti kapcsolatot létesíteni.

Fontos megemlíteni a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás megelőzési előírásokat is, ilyen jogszabály különösen az Ön által is hivatkozott, a **pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény (Pmt.).**

A **Pmt.** szabályozása különösen nagy hangsúlyt fektet arra, hogy a pénzügyi intézmények az üzleti kapcsolat létesítését megelőzően a lehető legteljesebb módon ismerjék meg leendő ügyfeleiket, és csak olyan társaságokkal létesítsenek szerződéses kapcsolatot, amelynek esetében átfogó képpel rendelkeznek annak tulajdonosi struktúrájáról, üzleti

tevékenységéről. Annak érdekében, hogy a pénzügyi intézmények meg tudjanak felelni az említett jogszabályi előírásoknak és a szabályozói elvárásoknak, a számlanyitás feltételeként kötelesek begyűjteni a leendő ügyfelekről bizonyos adatokat – így különösen a gazdasági társaságok üzleti tevékenységéről, tranzakciós szokásairól, illetve adott esetben a banknál kezelt vagyon forrásáról – és kötelesek az adatokat az ügyfélkapcsolat fennállása alatt rendszeres időközönként felülvizsgálni. A Pmt. 7-10. §-ai alapján a pénzügyi intézmények, mint szolgáltatók kötelesek az ott leírtak szerinti ügyfél-átvilágítási intézkedéseket minden ügyfélre és üzleti kapcsolatra vonatkozóan végrehajtani és a Pmt. 12. §-a alapján gondoskodni arról, hogy az ügyfélre vonatkozóan a 7-10. § alapján rendelkezésre álló adatok és okiratok naprakészek legyenek. A Pmt. 13. § (1) bekezdése előírja továbbá, hogy a pénzügyi intézmények az üzleti kapcsolat létesítése előtt kötelesek lefolytatni az ügyfél és a tényleges tulajdonos személyazonosságának igazoló ellenőrzését. A Pmt. 13. § (8) bekezdése kötelezettséggé írja elő a pénzügyi intézmények számára azt is, hogy ha nem tudják végrehajtani a 7-10. §-ban meghatározott ügyfél-átvilágítási intézkedéseket, akkor az érintett ügyfélre vonatkozóan kötelesek megtagadni az ügyfél megbízása alapján fizetési számlán keresztül művelet végzését, üzleti kapcsolat létesítését és az ügylet teljesítését, vagy adott esetben kötelesek megszüntetni a vele fennálló üzleti kapcsolatot. Külön kiemelendő, hogy a Pmt. 10. § (3) bekezdése szerint a pénzügyi intézmény – **kockázaterzékenységi megközelítés alapján** – az üzleti kapcsolat létesítését, az ügyleti megbízás teljesítését a pénzügyi intézmény 65. § szerinti belső szabályzatában meghatározott vezetője jóváhagyásához kötheti. A Pmt. idézett rendelkezései kapcsán megjegyzendő, hogy a pénzmosás és terrorizmus finanszírozás megelőzésére és megakadályozására vonatkozó fenti követelményeket a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről, a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2005/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és a 2006/70/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2015. május 20-i (EU) 2015/849 európai parlamenti és tanácsi irányelv határozza meg, melyből kifolyólag **az ügyfél-átvilágítási kötelezettségek és intézkedések az Európai Unió tagállamaiban alapvetően megegyeznek.**

Tájékoztatjuk, hogy az **MNB a pénzügyi intézmények pénzmosási és terrorizmus finanszírozási kockázatainak értékeléséről, és a kapcsolódó intézkedések meghatározásáról szóló 7/2019. (IV.1.) számú ajánlásában** (Ajánlás) a pénzmosás- és terrorizmusfinanszírozás megelőzési tevékenység hatékonyabbá tétele érdekében elvárásokat fogalmaz meg az intézmények fele arra vonatkozóan, hogy a kockázatalapú megközelítés elvének megfelelően milyen szempontok szerint alakítsák ki belső kockázaterékelésüket az egyes ügyfelek szintjén is specializált módon.

Az **Ajánlás III. fejezetének 10. pontja** szerint az országokhoz és a földrajzi területekhez kapcsolódó kockázat feltárása során a szolgáltatóknak javasolt figyelembe vennie az alábbi tényezőket:

- az ügyfél és tényleges tulajdonosának lakóhelye vagy székhelye szerinti országok;
- az ügyfél és tényleges tulajdonosának főtevékenysége szerinti országok, valamint
- azok az országok, amelyekkel az ügyfél és tényleges tulajdonosa személyes kapcsolatban áll.

Az **Ajánlás III. fejezetének 13. pontja** hangsúlyozza, hogy az egyes országok kockázati szintjének feltárása során a szolgáltatóknak elsődlegesen a következő kockázati tényezőket javasolt figyelembe vennie:

- arra utaló információk, hogy valamely ország terroristák tevékenységeihez nyújt finanszírozást és támogatást, vagy ismert, hogy az országban vagy a területen terrorista bűncselekményeket elkövető csoportok működnek;
- az Egyesült Nemzetek Szervezete vagy az Európai Unió kiszabott-e az országra terrorizmussal, terrorizmusfinanszírozással vagy a tömegpusztító fegyverek elterjedésével kapcsolatos pénzügyi szankciót, embargót vagy egyéb intézkedést.

A **pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedésekkel** kapcsolatban a következőkről tájékoztatjuk. Amint az Ön előtt is bizonyára ismeretes, az orosz-ukrán helyzet miatt az **Európai Unió a közelmúltban számos korlátozó intézkedést tartalmazó rendeletet és határozatot tett közzé, mely korlátozó intézkedések – többek között – akár jogi személyeket is érinthető pénzügyi és vagyoni jellegű korlátozásokat is tartalmaznak, melyek tartalmukban kiterjedhetnek egy adott személlyel történő üzleti kapcsolat létesítésének tilalmára is.**

Mivel e korlátozó intézkedések rendelet, illetve határozat formájában jelentek meg – lévén mindkettő közvetlenül alkalmazandó uniós jogforrás –, a nemzeti jogban való átültetés szükségessége nélkül közvetlenül kötelezik a címzetteket, köztük a pénzügyi közvetítőrendszer szereplőjeként a hitelintézeteket is. Amennyiben tehát egy uniós szankciós rendelkezés alapján a hitelintézet egy adott személlyel való üzleti kapcsolattól elzárkózásra köteles, e kötelezettség alóli felmentésre az MNB nem rendelkezik jogszabályon alapuló hatáskörrel.

A pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések során figyelembe veendő Európai Unió és az ENSZ BT szankciós listákról az MNB honlapján tájékozódhat: <https://www.mnb.hu/felugyelet/szabalyozas/penzmosas-ellen/korlatozo-intezkedesek-szankciok/penzugyi-es-vagyoni-korlatozo-intezkedesek>.

Az MNB által közzétett, az orosz-ukrán konfliktusra tekintettel elrendelt szankciókról szóló hírt a következő címen tekintheti meg: <https://www.mnb.hu/felugyelet/felugyeleti-keretrendszer/felugyeleti-hirek/hirek-ujdontasok/orosz-ukran-konfliktusra-tekintettel-elrendelt-szankciok>.

Az Oroszországgal szemben az ukrán válság nyomán bevezetett uniós korlátozó intézkedésekről időrendi áttekintést az Európai Unió honlapján angol nyelven a következő címen olvashat: <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/sanctions/restrictive-measures-against-russia-over-ukraine/history-restrictive-measures-against-russia-over-ukraine/>
Európai Felügyeleti Hatóságok és egyéb jogalanyok által az Európai Bizottság számára megküldött, a korlátozó intézkedésekben foglaltakkal összefüggésben értelmezést igénylő kérdések, és az azzal kapcsolatos válaszok elérhetősége a következő: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/international-relations/restrictive-measures-sanctions/sanctions-adopted-following-russias-military-aggression-against-ukraine_en#faq

Tájékoztatjuk, hogy az **MNB** a közvetlenül alkalmazandó EU rendeletek, a hazai jogszabályok, így a Pmt., továbbá az ajánlásaiban foglaltak betartását **várja el a felügyelt intézményektől**.

Megjegyzendő továbbá, hogy a **Polgári Törvénykönyvről** szóló 2013. évi V. törvény 6:59. § (1) bekezdésben foglaltak értelmében a felek szabadon köthetnek szerződést, és szabadon választhatják meg a másik szerződő felet.

Fentiek alapján, az egyedi tényállások esetében annak megítélése, hogy a pénzügyi intézmények kivel kívánnak szerződést kötni, a pénzügyi intézmények felelősségi körébe tartozó döntés.

Tájékoztatjuk továbbá, hogy egyedi szerződéses jogvita hatósági eljárásban nem vizsgálható, az üzleti kapcsolat létesítésére és annak megszüntetésére az MNB-nek sincsen ráhatása. Ezért **az MNB-nek külföldiek részére számlanyitásra kötelezett pénzügyi intézmény kijelölésére – a fentiekben kifejtettekre is figyelemmel – sincs lehetősége.**

A gazdasági társaságok Art. szerinti kötelezettségeinek teljesítésével kapcsolatban a **NAV** rendelkezik hatáskörrel. E-mailjét egyidejűleg a NAV részére is elküldte, ezért javasoljuk, hogy **várja meg a NAV megkeresésre adott válaszlevelét.**

Véleménye szerint a bankok nem adnak "bizonyítékot" a számlanyitás elutasításával kapcsolatban, így a számlanyitásra kötelezettek nem tudják igazolni, hogy megkíséreltek bankszámlát nyitni.

Tájékoztatjuk, hogy amennyiben a megkeresésében hivatkozott gazdasági társaságok nem kapnak tájékoztatást (visszajelzést) az érintett pénzügyi intézményektől a számlanyitási kérelem elutasítása kapcsán, lehetőségük van **panasszal élni a pénzügyi intézmények felé**. Panaszaikban a gazdasági társaságok adják elő részletesen, mit sérelmeznek. Tájékoztatjuk, hogy a **panasz** a pénzügyi intézmény magatartására, tevékenységére vagy mulasztására tett kifogás, amely alapján a pénzügyi intézmény felé intézett egyéb tartalmú *kérdés, kérés* tartalmilag nem azonos a panaszbeadvánnyal.

Az írásbeli panasz pénzügyi szolgáltató által történő megválaszolásának határideje 30 nap, pénzforgalmi szolgáltatás esetén 15 munkanap. Ha azonban a panasz valamennyi eleme a pénzügyi szolgáltatón kívül álló okból 15 munkanapon belül nem válaszolható meg, úgy a pénzügyi szolgáltató ideiglenes választ küld az ügyfélnek, amely az érdemi válasz késedelmének okait, valamint a végső válasz határidejét is tartalmazza. A végső válasz megküldésének határideje ugyanakkor ebben az esetben sem lehet későbbi, mint a panasz közlését követő 35. munkanap.

Amennyiben a pénzügyi intézmények nem tesznek eleget panaszkezelési kötelezettségüknek, azt az érintett gazdasági társaságok **jelezzék az MNB felé**. Ebben az esetben - mivel a gazdasági társaságok nem minősülnek fogyasztónak - az érintett gazdasági társaságok fogyasztóvédelmi eljárás kezdeményezésére ugyan nem jogosultak, az MNB azonban a nem fogyasztói ügyféljelzéseket is figyelembe veszi és értékeli ellenőrzési és monitoring tevékenysége során.

Tájékoztatjuk továbbá, hogy az MNB kérelemre – a fogyasztók által kezdeményezhető fogyasztóvédelmi eljáráson kívül – nem folytat ellenőrzési eljárást, kizárólag saját hatáskörben hivatalból dönt az eljárás megindításáról és - annak eredményétől függően - az intézkedések alkalmazásának szükségességéről. Ugyanakkor az **MNB** a jogszabályban meghatározott folyamatos felügyeleti tevékenysége során **figyelemmel kíséri** az általa felügyelt szervezetek és személyek működését, figyelembe véve az Ügyfelek jelzéseit is. **Amennyiben** a hatáskörébe tartozó, jogszabállyal összhangban nem álló tevékenységet vagy mulasztást tapasztal, a rendelkezésére álló eszközökkel élve, **megteszi** a szükséges intézkedéseket a jogsértő magatartás vagy állapot megszüntetése, illetve a jogsértés szankcionálása érdekében.

Levelében foglaltakkal kapcsolatban tájékoztatjuk, hogy az állásfoglalás-kérések kezeléséről és a jogi állásfoglalások kiadása során alkalmazott elvekről és eljárásokról a <https://www.mnb.hu/felugyelet/szabalyozas/allasfoglalasok> címen található tájékoztatást. Ennek megfelelően válaszunk nem állásfoglalás, hanem ügyfélszolgálati tájékoztatás a levelében foglalt javaslatokra.

Bízunk benne, hogy a tájékoztatással segítségére lehetünk.

Üdvözléssel:

Ügyfélkapcsolati Információs Központ

Az MNB Ügyfélkapcsolati Információs Központja minőségbiztosítási célból ügyfélelégedettségi felmérést végez. Kérjük, hogy az alábbi linkre kattintva ossza meg véleményét a fenti válaszlevéllel kapcsolatban: <https://mnbpoll.mnb.hu/Survey.aspx?surveyid=193106212&lng=hu-HU>

Az MNB Ügyfélkapcsolati Információs Központjának elérhetőségei:
1122 Budapest, Krisztina krt. 6. | levelezési cím: 1534 Budapest BKKP Postafiók: 777. | telefon: +36 80 203 776
emailcím: ugyfelszolgalat@mnb.hu

Feladó: FairConto - Ruszin Zsolt

Küldve: May 5 2022 2:11PM

Címzett: Holló Anita Éva dr. ;Németh Zoltán dr. ;Izer Norbert ;Besesek Botond ;NAV - Ügyfélkapcsolati és Tájékoztatási Főosztály ;NAV KI Adóügyi Főosztály ;NAV KI Adószakmai ügyekért felelős szakmai helyettes ;elk.titkarsag ;jog.titkarsag ;bel.titkarsag ;titkarsag@bankszovetseg.hu ;

Másolatot kap:

Tárgy: alaptörvény-ellenes bankszámlanyitási szabály

Tisztelt Címzettek,

Sérti a jogbiztonságot, hogy a bankok nem nyitnak bankszámlát, pedig annak megnyitási kötelezettségét az áfa alanyokra és a jogi személyekre a törvény előírja (Art. 114.§ (1)). A pénzmosás elleni küzdelem bürokrácia és a PM + NAV FIU Pmt. kapcsán kialakított merő önkényes álláspontja a pénzmosás gyanúja kapcsán elriasztja a bankokat a számlanyitástól. A bankok nem adnak bizonyítékot az őket felkeresők számára, hogy nem nyitnak számlát, így bizonyíthatatlan, hogy az adózó megkísérelt számlát nyitni. A NAV és a cégbírószág számla hiányában azért csöndesen bírságot, de cégtörlésről eddig nem értesültem, de biztos volt ilyen eset is.

Az alaptörvényellenes szabályozás ilyen formában való fenntarthatatlanságára az orosz agresszió mutatott rá.

A szankciók és a Sberbank összeomlásának hatására nincs olyan bank, aki számlát nyitna orosz tulajdonúak számára, bár tapasztalom, hogy észtek, litvánok, lettek, sőt, ukránok által tulajdonolt cégekre se nyitnak bankszámlát és persze fennmaradt az arabokkal és afrikaiakkal szembeni előítélet is.

Javaslom, hogy az MNB szabályozás által jelöljön ki olyan bankot, ahol a külföldi mindenképpen számlát nyithat. Ez a bank célszerűen olyan bank legyen, ahol a XXI. századnak megfelelően képesek online azonosítással számlát nyitni. Eddig ilyesmit csak a Raiffeisentől láttam.

A téma sürgős intézkedést igényel, az MNB-nél és a NAV-nál.

Az azonnali válaszig és az azt követő sürgős intézkedésükig,
Maradok Tisztelettel

--

Ruszin Zsolt
FairConto Zrt.

Könyvelési, ügyviteli szolgáltatások, adótanácsadás

Iroda: 1097 Budapest, Könyves Kálmán krt. 12-14
8900 Zalaegerszeg, Nefelejcs u. 2/a.

Tel: +36 1 238-8023

Mobil: +36 20 922-8470 (+VIBER)

e-mail: ruszin.zsolt@fairconto.hu

WEB: www.fairconto.hu

Facebook: <https://www.facebook.com/ruszin.zsolt>